

що розвиваються, шляхом підвищення ефективності та технологічної конкурентоспроможності, забезпечуючи підтримку та входження місцевих виробників до світових ринків.

Література

1. Орлова Н. С., Мохова Ю. Л. Впровадження інформаційних технологій в систему корпоративного управління. *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*. 2017. № 3. С. 355–365.
2. Levytska I. V., Klymchuk A. O., Klymchuk O. V. Functions of salary at machine-building enterprises in formation of motives and stimules of personnel. *Bulletin of Zaporizhzhia National University. Economic sciences*. № 4 (44), 2019. Pp. 154–159. DOI <https://doi.org/10.26661/2414-0287-2019-4-44-24>
3. Шевчук Т. В., Кравчук Г. Т. Стан і перспективи розвитку інформаційних технологій в Україні. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2018. № 28(9). С. 114–118. <https://doi.org/10.15421/40280922>
4. Климчук О. В. Світові процеси розвитку інформаційних систем і технологій в управлінні: тенденції в Україні. *Інноваційні рішення в економіці, бізнесі, суспільних комунікаціях та міжнародних відносинах: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції*. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2021. С. 799–802.

УДК 502.51(28):502.171:502.14

АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ ЗАБРУДНЕННЯ ВОДНИХ РЕСУРСІВ В УКРАЇНІ

Ю. С. Кудрич

Україна забезпечена достатньою кількістю водних ресурсів по всій території. Проте на сьогоднішній день питання недостатності якісної питної води є актуальним і для нас, а не лише для країн з обмеженими водними ресурсами. Це пояснюється масштабними забруднення поверхневих вод та підземних джерел. А це в свою чергу, пояснюється недоліками управлінського, економічного, соціального та екологічного характеру.

Екологічним та економічним проблемам населення в Україні присвячено роботи таких вітчизняних вчених, як О. М. Маценко, О. Ю. Чигрин, В. І. Тарановський, А. І. Долгодуш [1], Лі Мін, В. О. Лук'янихін [2], В. В. Снітинський, Т. В. Багдай, О. Є. Бубис, Н. Є. Панас, І. Л. Сазонець, О. В. Покуль та інших.

Проте не зважаючи на наявність різних праць та стратегій економічного впливу на забезпечення водної стабільності в країні, вони потребують постійного моніторингу та подальшого розвитку для більш об'єктивного визначення найбільш проблемних регіонів України.

Забезпечення населення якісною прісною є стратегічним пріоритетом, який реалізує трудовий потенціал країни. На сьогоднішній день, основними екологічними негараздами водних ресурсів України є стрімке виснаження маловодних приток і озер та катастрофічне забруднення усіх водних ресурсів. Найчастіше забруднення відбувається шляхом скидання недостатньо очищених або забруднених вод у поверхневі водні ресурси; забруднення сміттям різного роду.

Основними джерелами забруднення є діяльність підприємств, оскільки щороку близько 65 % водних ресурсів використовується промисловістю. У 2019 році в промислових цілях було використано 6821 млн м куб. прісної води, проте це на 23 % менше, ніж у 2010 році. Однак, це пояснюється тим, що найбільше підприємств, які використовували водні ресурси з 2014 року знаходяться на непідконтрольній Україні території.

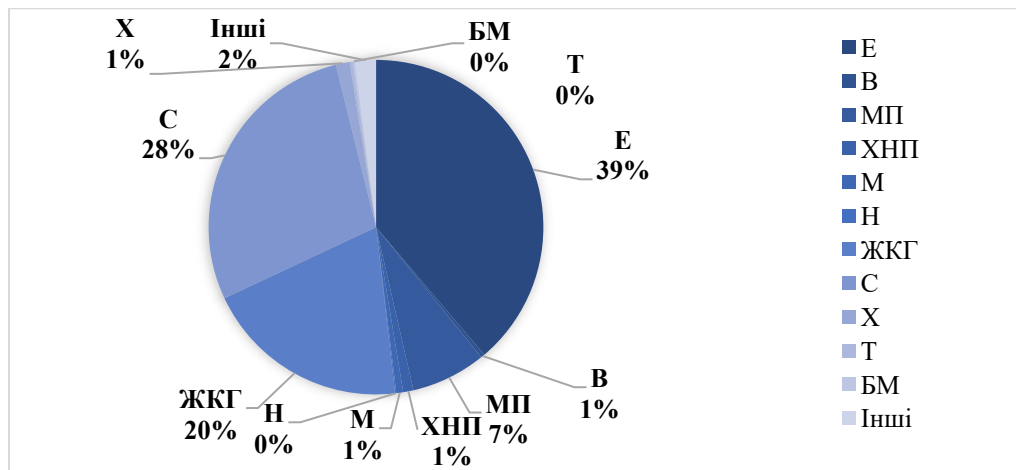

Рис. 1. Використання прісної води підприємствами галузей економіки, %
Джерело: Побудовано автором за даними [3]

Усі підприємства можна віднести до таких галузей економіки, як електроенергетика (Е), вугільна промисловість (В), металургійна промисловість (МП), хімічна та нафтохімічна промисловість (ХНП), машинобудування (М), нафтогазова промисловість (Н), житлово-комунальне господарство (ЖКГ), сільське господарство (С), харчова промисловість (Х), транспорт (Т), промисловість будівельних матеріалів (БМ), тощо. На Рис. 1. можемо бачити середній за 10 років відсоток використання прісної води за галузями. Найбільше прісної води використовується тепловими електростанціями, для житлово-комунального господарства та для сільськогосподарських цілей, що становить 39 %, 20 %, 28 % від загальної кількості спожитої води відповідно. Менше 1 % води використовується в нафтогазовій, транспортній галузях та промисловості будівельних матеріалів.

Підприємства щороку скидають мільйони метрів кубічних забруднених вод, що містять сполуки різних металів, фенолів та нафтопродукти. Особливо це спостерігається на підконтрольній Україні території Донецької області, де зосереджується найбільша кількість у прибережній зоні до Азовського моря. Найбільш забрудненими є води Дунаю, Дністра, Південного Бугу, Дніпра, Сіверського Дінця. На рис.2 представлено найбільшу кількість хімічних речовин, які було скинуто у водні ресурси України разом із стічними водами.

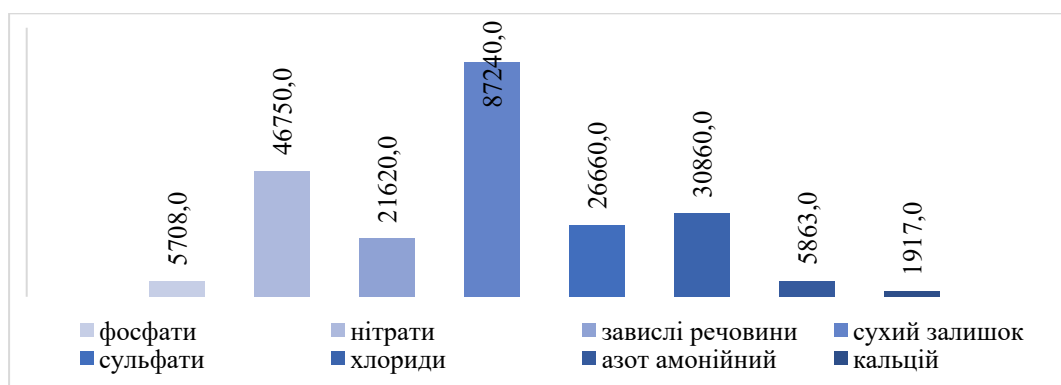

Рис.2. Забруднення води забруднюючими речовинами, що скидаються разом зі зворотними водами, тонн
Джерело: Побудовано автором за даними [3]

Як було показано вище, статистика невтішна і цьому сприяють такі економічні проблеми, як обмеженість фондів з модернізації очисних систем та охорони водних ресурсів, неефективна система використання води в промислових цілях, великі соціально-економічні втрати, недосконалість системи розрахунку штрафів за спричинену шкоду.

Незважаючи на достатню кількість водних ресурсів, Україна займає одне з останніх місць в Європі по якості питної води. На жаль, з плином часу ситуація загострюється, тому уряду потрібно приймати економічні міри уже зараз. Потрібно вдосконалити систему заходів щодо попередження забруднення джерел питного водопостачання. До таких заходів можна віднести розробку аргументованої системи штрафів, налагодження принципу видачі дозволів на користування водними ресурсами для великих підприємств, обмеження кількості спожитих вод відповідно до водних запасів, створення технологічної системи господарства водних ресурсів, створення цільових природоохоронних фондів. Тоді забезпечуватиметься відновлення та розвиток водних ресурсів, що позитивно вплине на якість питної води, яка подається населенню.

Література

1. Маценко О. М., Чигрин О. Ю., Тарановський В. І., Долгодуш А. І. Соціо-еколого-економічні проблеми водопостачання в Україні. *Механізми регулювання економіки*. 2011. № 4. С. 264–271.
2. Лі Мін, Лук'янихін В. О. Вплив екологічного фактору на ключові складові економічного потенціалу. *Екологічний менеджмент у загальній системі управління*: зб. тез доп. Одинадцятій щорічної Всеукраїнської наукової конференції, м. Суми, 20–21 квітня 2011 р. Суми, 2011. Ч. 1. С. 169–173.
3. Навколишнє природне середовище. *Державна служба статистики*, 2020. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 25.04.2021).

УДК 331.5

ТРАНСФОРМАЦІЯ РИНКУ ПРАЦІ ПІД ВПЛИВОМ COVID-19

М. А. Наумова

Пандемія коронавірусу внесла значні корективи в життя людей і дуже серйозно вплинула на сферу праці, суттєво постраждало громадське здоров'я та добробут мільйонів людей У звіті Міжнародної організації праці «COVID-19 and the world of work», який був представлений у вересні 2020 року [1], відмічалось, що пандемія може завдати більше шкоди для світового ринку праці, ніж фінансово-економічна криза 2008–2009 років.

За прогнозом видання Bloomberg, яке було озвучено в березні 2020 року, за наслідками кризи, спричиненою пандемією, кількість робочих місць в світі скоротиться на 25 мільйонів, при тому, що під час економічної кризи 2008–2009 років чисельність безробітних у світі збільшилася на 22 млн осіб. Загальна частка працівників, які проживають в країнах, де в тій чи іншій мірі закриваються робочі місця, становить 94 %.

Закриття робочих місць призвело до порушення роботи ринків праці в усьому світі, в тому числі до більш високих втрат робочого часу, ніж передбачалося раніше. За оцінками Міжнародної організації праці, глобальна втрата робочого часу у 2020 році (порівняно з четвертим кварталом 2019 року) становила 8,8 %, що еквівалентно 255 мільйонам штатних робочих місць [2]. Найбільше постраждали країни в Латинській Америці та Карибському басейні, Південній Європі та Південній Азії. Втрати робочого часу в 2020 році були приблизно в чотири рази більшими, ніж під час світової фінансової кризи в 2009 році. Втрати робочих годин у третьому кварталі 2020 року склали 7,2 % (на 4,9 % менше, ніж прогнозувалось у шостому виданні звіту Моніторинга МОП [1]), що показує краще, ніж очікувалось, відновлення робочого часу, особливо в країнах з доходом нижче середнього рівня. У четвертому кварталі 2020 рока загальний робочий час скоротився на 4,6 %, що еквівалентно 130 мільйонам штатних робочих місць.

У глобальному масштабі зменшення робочого часу в 2020 році призвело як до втрати зайнятості, так і до скорочення робочого часу для тих, хто залишився працевлаштованим. Зменшення зайнятості були найвищими в Америці, а найменшими в Європі та Центральній